

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi eräitä elintarvikkeita koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että kahvin säännön- mukaista liikevaihtoverotusta jatkettaisiin vuonna 1986 samalla tavalla kuin kuluvana vuonna.

Esitys liittyy valtion tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 1986. Laki on tarkoitus saattaa voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Elintarvikkeiden kuluttajahintoja alennetaan liikevaihtoveroa alentamalla. Kuluttajan ostaessa tärkeimpiä elintarvikkeita niiden hintaan sisältyy veroa ainoastaan teollisuuden jalostuskustannusten ja kaupan myyntipalkkioiden osalta, koska alkutuottajan perusraaka-aineesta saama hinta on jätetty verottomaksi. Tämä on toteutettu siten, että jalostamattomien elintarvikkeiden myynti alkutuotannosta on säädetty liikevaihtoverottomaksi. Niitä ostaville liikevaihtoverovelvollisille yrityksille on kuitenkin oman myyntinsä verotusarvoa laskiessaan myönnetty oikeus vähentää kyseiset verottomat ostot. Tämän niin sanotun alkutuotevähennyksen vuoksi vähän jalostettuihin elintarvikkeisiin sisältyy vain vähän veroa. Jalostuksen ja myyntipalkkioiden osuuden kasvassa lähestyy elintarvikkeen hinnassa oleva veron osuus täyden 16 prosentin veron määrää. Maidon ja lihan sekä niistä valmistettujen tuotteiden osalta verorasitusta on edellä mainitun lisäksi olennaisesti pienennetty tai poistettu kokonaan korotetulla alkutuotevähennyksellä. Näistä toimenpiteistä on seurauksena, että esimerkiksi kuluttajahintaindeksiin kuuluvassa elintarvikeryhmässä on liikevaihtoveroa vain 7 prosenttia.

Vuodesta 1974 vuoden 1985 alkuun saakka oli myös kahvi liikevaihtoveroteitse toteutettavan hinnanalennusjärjestelmän piirissä eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä liikevaihtoverolakiin annetun lain (771/74) mukaan. Lailla muutettiin aikaisemmin verollinen paahtamattoman kahvin maahantuonti verottomaksi. Kun verovelvollinen paahtimo sai lisäksi myynnin verotusarvoa laskettaessa vähentää myyntitarkoitusta varten itse maahantuomansa paahtamattoman kahvin verottoman ostohinnan, seurauksena oli, että liikevaihtovero sisältyi kahvin hintaan samalla tavoin kuin alkutuotevähennysjärjestelmän piirissä olleilla elintarvikkeilla eli ainoastaan jalostus- ja kauppartaan palkkioiden osalta. Tämän verollisen osuuden arvioitiin olevan noin puolet kahvin vähittäismyyntihinnasta.

Eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä liikevaihtoverolakiin annetun lain voimassaoloaikaa jatkettiin sittemmin vuosittain, kunnes liikevaihtoverolakiin kahvin osalta tehty poikeus säädettiin pysyväksi vuoden 1979 alusta lukien eräitä elintarvikkeita koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetulla lailla (915/78).

Tulo- ja menoarvioesityksen tasapainottamiseksi kahvin osittaisesta liikevaihtoverottomuudesta luovuttiin vuoden 1985 ajaksi. Tämä tapahtui siten, että raakakahvin maahantuonti sää-

dettiin eräitä elintarvikkeita koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetulla lailla (968/84) jälleen verolliseksi.

Verorakenteen kehittämisessä on edullista pyrkiä kohdistamaan verotus entistä laaja-alaisemmin välittömästi kulutukseen. Liikevaihtoveron veropohjan laajentaminen tällä tavoin onkin välillisen verotuksen kehittämisen keskeinen osa-alue. Ottaen huomioon tämän sekä ensi vuoden tulo- ja menoarvioesityksen tasapainottaminen hallitus ehdottaa, että kahvin säännönmukaista liikevaihtoverotusta jatkettaisiin vuoden 1986 aikana. Tässä tarkoituksessa lakiehdotus sisältää nykyiset verotussäännökset samansisältöisinä kuin ne ovat voimassa kuluvana vuonna.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Kahvin liikevaihtoveron lisäämisen kassaperus-

teiseksi tuotoksi vuonna 1986 voidaan arvioida noin 230 miljoonaa markkaa.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986.

4. Säättämisjärjestys

Lakiehdotus olisi käsiteltävä siinä järjestyksessä, jota on noudatettava säädettäessä kannettavaksi veroa yhdeltä vuodelta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

eräitä elintarvikkeita koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan väliaikaisesti eräitä elintarvikkeita koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin 1 päivänä joulukuuta 1978 annetun lain (915/78) 2 § ja

muutetaan väliaikaisesti 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 9 päivänä heinäkuuta 1982 annetussa laissa (534/82), näin kuuluvaksi:

5 §

Milloin maahantuodun veronalaisen jalosteen raaka-aineena on 3 tai 4 §:ssä tarkoitettuja tavaroita, maahantuojalla on oikeus saada veronpalautuksena määrä, joka vastaa jalosteeseen sisältyvän 3 §:ssä tarkoitettun raaka-aineen osalta menevää veroa puolitoistakertaisena ja 4 §:ssä tarkoitettun raaka-aineen osalta menevää veroa 1,9-kertaisena. Milloin maasta viedään sellaisenaan tai muuhun tavarahan sisältyvänä tavaraa, josta on

maksettu tässä tarkoitettua veronpalautusta, maastaviejältä peritään veronpalautus takaisin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986. Sitä sovelletaan tavarahan, joka on luovutettu tullivalvonnasta lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, viimeistään kuitenkin 31 päivänä joulukuuta 1986.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 1985

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Ahti Pekkala*

L a k i

eräitä elintarvikkeita koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan väliaikaisesti eräitä elintarvikkeita koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin 1 päivänä joulukuuta 1978 annetun lain (915/78) 2 § ja

muutetaan väliaikaisesti 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 9 päivänä heinäkuuta 1982 annetussa laissa (534/82), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §.

Verotonta on paahattamattoman kahvin maahantuonti sellaisenaan jalostamattomana alkutuotteena. Verovelvollinen saa myynnin verotusarvoa laskettaessa vähentää myyntitarkoitusta varten itse maahantuomansa paahattamattoman kahvin ostohinnan.

(2 § kumotaan)

5 §.

Milloin maahantuodun veronalaisen jalosteen raaka-aineena on 2—4 §:ssä tarkoitettuja tavaroita, maahantuojalla on oikeus saada veronpalautuksena se määrä, joka vastaa jalosteeseen sisältyvän 2 §:ssä tarkoitetun raaka-aineen osalta menevää veroa, 3 §:ssä tarkoitetun raaka-aineen osalta menevää veroa puolitoistakertaisena ja 4 §:ssä tarkoitetun raaka-aineen osalta menevää veroa 1,9 kertaisena. Milloin maasta viedään sellaisenaan tai muuhun tavaraan sisältyvänä tavaraa, josta on maksettu tässä tarkoitettua veronpalautusta, maastaviejältä peritään veronpalautus takaisin.

5 §

Milloin maahantuodun veronalaisen jalosteen raaka-aineena on 3 tai 4 §:ssä tarkoitettuja tavaroita, maahantuojalla on oikeus saada veronpalautuksena määrä, joka vastaa jalosteeseen sisältyvän 3 §:ssä tarkoitetun raaka-aineen osalta menevää veroa puolitoistakertaisena ja 4 §:ssä tarkoitetun raaka-aineen osalta menevää veroa 1,9-kertaisena. Milloin maasta viedään sellaisenaan tai muuhun tavaraan sisältyvänä tavaraa, josta on maksettu tässä tarkoitettua veronpalautusta, maastaviejältä peritään veronpalautus takaisin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986. Sitä sovelletaan tavaraan, joka on luovutettu tullivalvonnasta lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, viimeistään kuitenkin 31 päivänä joulukuuta 1986.
